

OROMO

ODEEFFANNOO ARGACHUU MIRGAWWANIIFI KUNUUNSA FAYYAA ILAALCHISUUN KOOLU- GALTOOTA NORIWEE KEESSATTI HINGALMAA'IINIIF

HAALA QABATAMAA SEERA NORIWEE KEESSAA

Mirgawwan kolu-galtoonni hingalmaa'in qaban:

1. Kunuunsa fayyaa yeroo ariifachisaa¹
2. Kunuunsa fayaa barbaachisaa tursiisuf hindanda'amne¹
3. Ittisa, yaaliifi qoricha dhukkuboota dadarboo ta'an muraasa¹
4. Haaluma Seera Ulfa baasuutiin, ulfa baasuu¹
5. Kunuunsa fayaa dubartii garaatti baatuuf dahumsaan dura, tibba dahum-saafi dahumsaan boodatti¹
6. Daa'imman kunuunsa fayyaa gosa hundaatiifu mirga qabu¹
7. Daa'imman mana barnootaa dhaquuf mirgaafi dirqama qabu²
8. Dukkubsataan mirga fudhatamaa qabaachu baatulleen, kunuunsa fayyaa taasisuufiin seeraan fudhatamaadha³.

Odeeffannoo dabalataatiif: www.lovddata.no dowadhaa

- 1) Forskrift om rett til helse- og omsorgstjenester til personer uten fast opphold i riket. 2011-12-16.
- 2) Opplæringslova § 2-1
- 3) Utlendingsloven §108

KUNUUNSA FAYYAA YEROO ARIIFACHIISAA

Yaalii yeroo ariifachisaa yoo isiin mudate ambulaansii waamadhaa

Bilbila: 113

Dhukkubbii cimaa ykn balaadhaaf:

Kunuunsi yaalii kan si barbaachisu yoo ta'e, yaalii dursaa eegaluuf kilinika (legevakt) dhiyoo keetti argamu dhaqi.

Bilbila: 116117

Lakkoofsi kunis battalumatti kilinika (legevakt) dhihoo keetti argamuun wal si qunnamsisa.

Teesoo legevakt Oslo: Storgata 40, 0182

Teesoo legevakt Bergen: Solheimsgaten 9, 5058

Yaalii ilkaanii yeroo ariifachisaa (tannlegevakt):

Teesoo Oslo: Schweigaards gate 6, 0185 (Galleriet keessa fooqii 3fa)

Bilbilli: 22673000

Teesoo Bergen: Solheimsgaten 18, innngang B.

Bilbilli: 57 30 31 00

Lakkoofsa barbaachiso biraa:

Polisii: 112

Farra abiddaa: 110

DUBARTOOTA GARAATTI BAATANIIFI DAA'IMMAN

Wiirtuu Fayyaa maatiiwwaniifi Daa'imaa (Helsestasjoner)

Wiirtuu kunneenis dubartoota garaatti baataniifi daa'imman waggaa 0-5f kan ta'aniidha. Hojjettoonnis deesitoota, narsoota mana barumsaa, doktorootaafi ogeesa dhidhiibbaa kan hammatuudha.

Isaaniif deegarsaafi qajeelcha haala ittanurratti kennu:

•Hordofii tibba ulfaa •Guddina qaamaafi qor-qalnii hawaasummaa •Harma hosiisuu •Talaallii •Sirna nyaataa •Guddina Afaanii •Fayyaa ilkaanii •Gahee maatiiwwanii •Waliin jiraachuu •Walitti dhufeenya

ATTAMIIN BUUFATA ISINITTI DHIYAATU (HELSESTASJON) AKKA BAR-BAADDAN:

Oslo: www.oslo.kommune.no/helse-og-omsorg/helsehjelp/helsestasjon/jord-mor-og-svangerskapskontroll/

Bergen: www.bergen.kommune.no/omkommunen/avdelinger

Iddoowwan biroos: marsaritii hawaasa keessa jiruu dowadhaa.

ODEEFFANNOO WALIIGALAA

Hicitii Eeguu

Hojjettoonni kunuunsa fayyaa turjumaanaa hundi diriqama sirna hicitii eeguu qabu. Kana jechuunis, odeeffannoo dhunfaa kee kamiyyuu abbaa taayitaa, Tajaa-jila Kolu-galummaa ykn polisiitiif dabarsanii kennuun hin hayyamamu .

Mirga hojjetoota turjumaanaa

Eenyumtuu kunuunsa fayyaa argachuuf Afaan Noriweenyaa kan hindubbannee yoo ta'ee, mirga turjumaana argachu ni qaba .

Kanfaltii

Kunuunsa fayaa yeroo ariifachisaa ykn kunuunsa barbaachisaafi kan turu hindandee kanfaltii dursa gaafachuun hin danda'amu. Dhukkubsataan booda kanfaltii argachu mala ta'a, garuu dhukkubsaan kanfalu kan hindandeenye yoo ta'e ammo hospitaalli basicha kanfalu qabaata. Sababa tajaajila fayaa darbeef kafaltiin hinraawatamneef jecha yaalii diduun hin danda'amu .

- 4) Helsepersonelloven § 21, pasient- og brukerrettighetsloven § 3-6, Rundskriv 1-5/2011 pkt 1, Helserådet 28. august 2009 17. årgang
- 5) Helsedirektoratets veileder om kommunikasjon via tolk, Kap 16 (IS-1924)
- 6) Spesialisthelsetjenesteloven § 5-3

ODEEFFANNOO DABALATAA/TORAWWAN:

Komiidhaaf:

Abba-gaar Tajaajilawwan Fayyaa fi Hawaasummaa <https://helsenorge.no/pasient-og-brukerombudet/health-and-services-ombudsman>

Gargaarsaafi walitti dhufeenya:

Mennesker i limbo <https://www.facebook.com/pages/Mennesker-i-Limbo/442916145813182>

Waa'ee mirgawwan keetiif:

Helsedirektoratet <https://helsedirektoratet.no/asylsokere-flyktninger-og-innvandrere/rett-til-helse-og-omsorgstjenester-for-personer-uten-lovlig-opphold>

Wiirtuuwwan Fayyaa Kolu-galtoota Hingalmaa'iniif

Wiirtuuwwan fayyaa kunneenis namoota Noriwee keessa bakka jireenyaa seeraa hinqabne hunda irratti kan xiyyee'atuudha.

OSLOO

Wiirtuu fayyaa kolu-galtoota hingal-maa'iniif

Teesoo: Maridalsveien 176A

Bilbila: 48890560

Imeelii: Helsesenteret@bymisjon.no

www.bymisjon.no/papirlose

BERGEN

Jidu-gale fayyaa kolu-galtoota hingal-maa'iniif

Bilbila: 400 49 094

Imeelii: helsehjelp@gmail.com

www.helsehjelp-bergen.no/

Sa'atii itti saa'aa ta'u:

Kamisa: 6pm - 8.30 pm

Sa'atii itti saa'aa ta'u:

Kibxata sa'aa 4pm - 8pm

Kamisa 11am - 3pm

Project co-funded by the EU Public Health Programme 2014-2020

The content of this leaflet represents the views of the author only and is his/her sole responsibility; it cannot be considered to reflect the views of the European Commission and/or the Consumers, Health, Agriculture and Food Executive Agency or any other body of the European Union. The European Commission and the Agency do not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

NORSK

Informasjon om rettigheter og tilgang til helsetjenester for personer uten oppholdstillatelse i Norge

Helsesentre for mennesker som ikke har lovlig opphold i Norge.

OSLO

Helsesenter for papirløse migranter
Adresse: Maridalsveien 176A
T: 488 90 560
E: Helsesenteret@bymisjon.no
www.bymisjon.no/papirløse

Drop-in åpningstider:
Tirsdag kl. 16 – 20
Torsdag kl. 11 – 15

BERGEN

Helsehjelp til papirløse
T: 400 49 094
E: helsehjelp@gmail.com
www.helsehjelp-bergen.no

Drop-in åpningstider:
Torsdag kl. 18-20.30

DET RETTMESSIGE GRUNNLAGET FOR HELSEHJELPEN

Papirløse migranter har rett til:

1. Øyeblikkelig helsehjelp¹
2. Nødvendig helsehjelp som ikke kan vente¹
3. Nødvendig smittevern hjelp og medisiner til smittsomme sykdommer¹
4. Svangerskapsavbrudd etter bestemmelsene i abortloven¹
5. Helsehjelp til gravide før, under og etter fødsel¹
6. Barn har rett til alle typer helsehjelp¹
7. Barn har rett og plikt til å gå på skole²
8. Det er lovlig å yte helsehjelp utover det pasienten formelt har rett til³.

For mer informasjon se: www.lovdata.no

- 1) Forskrift om rett til helse- og omsorgstjenester til personer uten fast opphold i riket. 2011-12-16.
- 2) Opplæringslova § 2-1
- 3) Utlendingsloven §108

AKUTT HELSEHJELP

Ved medisinsk nødstilfelle ring ambulanse

Telefon: 113

Akutt sykdom eller skade:

Hvis du trenger helsehjelp gå til din nærmeste legevakt.

Telefon: 116117

Dette nummeret vil automatisk koble deg til din nærmeste legevakt.

Oslo legevakt adresse: Storgata 40, 0182

Bergen legevakt adresse: Solheimsgaten 9, 5058

Tannlegevakt:

Oslo adresse: Schweigaards gate 6, 0185 (3. etg. i Galleriet)

Telefon: 226 73000

Bergen adresse: Solheimsgaten 18, inngang B.

Telefon: 57 30 31 00

Andre viktige nummer:

Politi: 112

Brann 110

GRAVIDE KVINNER OG BARN

Helsestasjoner for foreldre og barn

Helsestasjon er for gravide kvinner og barn fra 0-5 år. Staben består av jordmor, helsesøster, lege og fysioterapeut.

De tilbyr støtte og veiledning på:

- Svangerskapsomsorg
- Barns fysiske og psykososiale utvikling
- Amming
- Vaksinerings
- Ernæring
- Språkutvikling
- Tannhelse
- Foreldrerollen
- Samspill

HVORDAN FINNE DIN NÆRMESTE HELSESTASJON:

Oslo: www.oslo.kommune.no/helse-og-omsorg/helsehjelp/helsestasjon/jordmor-og-svangerskapskontroll/

Bergen: www.bergen.kommune.no/omkommunen/avdelinger

Andre steder: Se din kommunes nettside

GENERELL INFORMASJON

Taushetsplikt

Taushetsplikten er en plikt til å ikke dele personsensitive opplysninger med andre. Helsepersonell og profesjonelle tolker har taushetsplikt, også overfor politi og innvandringsmyndigheter⁴.

Tolk

Alle som ikke snakker norsk har rett til tolk i møte med helsevesenet⁵.

Betaling

Det er ikke lov å kreve forhåndsbetaling for øyeblikkelig helsehjelp eller nødvendig helsehjelp som ikke kan vente. Det kan gis regning i etterkant, men dersom pasienten ikke kan dekke utgiftene selv, skal de dekkes av sykehuset. Man kan ikke nektes behandling fordi man har tidligere ubetalte regninger⁶.

4) Helsepersonelloven § 21, pasient- og brukerretningsloven § 3-6, Rundskriv 1-5/2011 pkt 1., Helsesrådet 28. august 2009 17. årgang

5) Helsedirektoratets veileder om kommunikasjon via tolk, kap 16 (IS-1924)

6) Spesialisthelsetjenesteloven § 5-3

KJENTE BARRIERER FOR TILGANG TIL HELSETJENESTER

- Mangel på rettigheter
- Betaling av helsetjenester og medisiner
- Mangel på tolk
- Pasientens eller foreldrenes frykt for å bli rapportert
- Mangel på fastlege, kontinuitet og tillit
- Mangel på informasjon om hvilke rettigheter man har og hvor man kan finne hjelp
- Helsepersonells mangel på kunnskap om rettigheter

HVORDAN DU SOM HELSEPERSONELL KAN BEDRE TILGANGEN TIL HELSEHJELP:

- Følg dine yrkesetiske retningslinjer og medisinske prinsipper.
- Sett deg inn i pasientens rettigheter.
- Gi helsehjelp prioritert i stedet for å fokusere på betaling.
- Bruk alltid tolk hvis det er behov.
- Overhold din taushetsplikt.
- Vær varsom for pasienters situasjon, og respekter de valgene de har tatt.
- Gi pasienten informasjon og tjenester selv om det ikke er ditt direkte ansvar.
- Ikke forvent at ting går av seg selv, følg opp og vær «pasientens advokat».
- Helsehjelpen er ikke komplett før pasienten har tatt sin medisin – å gi en resept er ikke nok.